

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 1

DOM
2014-08-22
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
3309-14

SÖKANDE

Dala Depån AB, 556490-3226
Box 20
793 21 Leksand

MOTPARTER

Fagersta kommun
Hallstahammars kommun
Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund
Norra Västmanlands Utbildningsförbund
Sala kommun

Genom:

Hallstahammars kommun
734 80 Hallstahammar

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2014-08-25	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 128310

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-16 73 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se

Telefax
018-16 73 43

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Hallstahammars kommun m.fl. genomför genom Hallstahammars kommun (kommunen) en öppen upphandling av städredskap, kemikalier och mjukpapper, dnr KS 134/14. Tilldelningsbeslut har inte meddelats.

Dala Depån AB (bolaget) yrkar i ansökan att upphandlingen ska avbrytas och att förfrågningsunderlaget ska göras om på ett sätt så att det är möjligt att bedöma efterfrågade produkter.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan.

GRUNDER M.M.

Bolaget

Till stöd för sin talan anför bolaget att förfrågningsunderlaget måste förändras för att möjliggöra en bedömning av efterfrågade produkter. Det är felaktigt av kommunen att endast genomföra stickprov av slumpvis utvalda produkter för att kontrollera uppfyllelse av skall-krav. Av förfrågningsunderlaget framgår inte vad som exakt kontrolleras. Det blir därmed omöjligt att offerera andra produkter eller varumärken än de som exakt efterfrågas.

Även det uppställda skall-kravet om att priser ska omräknas för produkter som gällande förpackningsstorlek och/eller dosering avviker från angivna exempelprodukter i prisbilagan uppfattas som otydligt. Det framgår inte av underlaget hur stor avvikelser får vara i jämförelse med exempelprodukterna för att bedömas som icke likvärdig.

På grund av ett otydligt formulerat förfrågningsunderlag riskerar eller lider bolaget skada.

Kommunen

Till stöd för sin inställning anför kommunen att utvärderingen av anbud kommer att ske genom undertecknande av bilagan "företagsupplysning-upphandling" i vilken anbudsgivarna intygar att samtliga krav, villkor och förutsättningar i sin helhet uppfylls och accepteras. Likvärdighetsbedömningen av offererade produkter sker mycket riktigt genom stickprovskontroller av produkternas funktion. Detta innebär t.ex. att ett offererat tvättmedel ska fungera att tvätta med och en erbjuden mopp ska kunna användas till att torka golv med. Vad gäller måttangivelser accepteras en avvikelse med +/- 10 procent. Någon kontroll av varje enskild produkt kommer således inte att ske. Samtliga anbudsgivare har i upphandlingen haft tillgång till samma information via upphandlande myndigheter och web. Det framgår tydligt av förfrågningsunderlaget att angivna produkter i prisbilagan endast är exempelprodukter och att det står anbudsgivarna fritt att erbjuda likvärdiga produkter ur det egna sortimentet. I prisbilagan efterfrågas exempelvis sköljmedlet Lavér med artikelnummer 1532238 hos nuvarande leverantör Staples. En kontroll via Staples hemsida ger vid handen att det här är fråga om ett flytande sköljmedel som motverkar statisk elektricitet, parfymmerad med svag doft. Av lämnade svar på ställda frågor kan man sluta sig till att det som här kommer att ligga till grund för bedömningen är om sköljmedlet ska vara svagt parfymmerat och motverka statisk elektricitet. Bedömningen om erbjudet sköljmedel uppfyller dessa krav måste i första hand göras av anbudsgivaren.

Bolaget har en felaktig uppfattning om att en likvärdighetsbedömning sker avseende dosering och förpackningsstorlek. Det uppställda kravet innebär endast en nollställning av angivna priser för att möjliggöra en jämförelse av priser trots att förpackningsstorlek och dosering skiljer sig åt i förhållande till en likvärdig produkt. Likvärdighetsbedömningen sker endast med utgångspunkt ur en produkts funktionalitet vilket även framgår av frågor och svar i upphandlingen.

DOMSKÄL

Frågan i målet

Den fråga rätten har att ta ställning till är om anbudsprövningen av skalkrav i förfrågningsunderlaget har utformats i strid med likabehandlingsprincipen eller transparensprincipen.

Rättsliga utgångspunkter

Rätten har enligt 16 kap. 6 § första stycket LOU att pröva om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna enligt 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande enheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Principen om likabehandling innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och utan ovidkommande hänsyn, både när de utarbetar sina anbud och när anbudena prövas gentemot de i förväg uppställda tilldelningskriterierna (jfr. EU-domstolens avgörande den 25 april 1996 i mål nr C-87/94, Vallonska bussarna, p. 54). Transparensprincipen är ett utflöde av likabehandlingsprincipen (jfr. EU-domstolens avgörande den 12 december 2002 i mål nr C-470/99, Universale Bau, p. 91-92). Den innebär bland annat att det inte får vara svårt eller omöjligt för anbudsgivarna att förstå den exakta innebörden av olika kriterier som uppställs i förfrågningsunderlaget (jfr. EU-domstolens avgörande den 4 december 2003 i mål nr C-448/01, EVN och Wienstrom, p. 58).

Enligt likabehandlingsprincipen och transparensprincipen ska ett förfrågningsunderlag vara tillräckligt tydligt formulerat så att samtliga anbudsgi-

vare med utgångspunkt i underlaget ska kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud (jfr. RÅ 2002 ref. 50).

Handlingarna i målet

I punkten 1.2 i förfrågningsunderlaget under rubriken "Förutsättningar och syfte" anges bland annat följande. I förfrågningsunderlagets prisbilaga har angivits nuvarande leverantörs benämning och artikelnummer. Dessa ska endast ses som vägledning och anbudsgivarna är fria att erbjuda likvärdiga produkter ur eget sortiment.

Samtliga i förfrågningsunderlaget inklusive bilagor angivna artiklar ska prissättas och kunna levereras.

För anbudsgivare där förpackningsstorlek och/eller dosering avviker från exempelprodukterna ska i prisbilagan lämnade priser vara omräknade till att överensstämma med exempelprodukterna.

I punkten 2.9 tredje stycket i förfrågningsunderlaget under rubriken "Kvalificering" anges följande. Kontroll av att anbudsgivare uppfyller ställda skall-krav. Anbud som inte uppfyller ställda skall-krav kommer inte att tas upp till prövning. Utelämnande av uppgifter kommer att tolkas som att kraven inte är uppfyllda. I femte stycket anges följande. Observera att anbud som ej innehåller begärda handlingar och/eller ej uppfyller ställda skall-krav inte kan kvalificeras för anbudsutvärdering (se LOU samt rättspraxis). Av punkten 2.10 framgår att anbudsgivaren till anbudet ska bifoga en ifylld och undertecknad bilaga "företagsupplysning, upphandling".

I bilagan "företagsupplysning – upphandling" till förfrågningsunderlaget anges följande. Härmed intygas att företaget är fri från hinder för deltagande enligt LOU samt att samtliga i anbudsfrågan angivna krav, villkor och förutsättningar i sin helhet uppfylls och accepteras.

Förvaltningsrättens bedömning

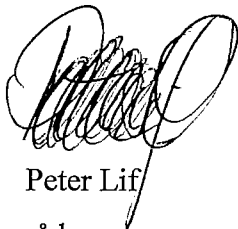
Förvaltningsrätten konstaterar att det i punkten 1.2 i förfrågningsunderlaget finns ett krav på att anbudsgivarna ska offerera likvärdiga produkter till de exempelprodukter som anges i prisbilagan. Av frågor och svar framgår att kommunen kommer att genomföra en stickprovskontroll gällande likvärdigheten mellan angivna exempelprodukter i prisbilagan och de av anbudsgivarna offererade produkterna. I bilagan "företagsupplysning – upphandling" till förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivarna ska bekräfta att samtliga angivna krav i anbudsfrågan är uppfyllda. I punkten 1.2 i förfrågningsunderlaget finns även ett krav på att angivna priser avseende offererade produkter som till förpackningsstorlek och doseringsmängd avviker från exempelprodukterna ska prisjusteras i prisbilagan för att motsvara exempelprodukterna vid en prisjämförelse.

Förvaltningsrätten bedömer att förfrågningsunderlaget innehåller tillräcklig information om hur bedömningen av om offererade produkter uppfyllt samtliga skall-krav i upphandlingen ska gå till. Dels ska anbudsgivarna bekräfta detta i bilagan "företagsupplysning – upphandling" dels sker en stickprovskontroll av ett antal utvalda produkter. Även den information som lämnats i handlingarna om hur stickprovskontrollen kommer att gå till anser förvaltningsrätten vara tillräckligt tydlig för att anbudsgivarna ska ges möjlighet att formulera konkurrenskraftiga anbud. Samtliga anbudsgivare har utifrån frågor och svar erhållit samma information om tillvägagångssätt när det gäller stickprovskontrollen. Enligt förvaltningsrättens mening föreligger inte heller någon brist i transparens enbart på grund av den omständigheten att en stickprovskontroll tillämpas. Detta eftersom samma stickprov och kontroll av slumpvis utvalda produkters överensstämmelse med angivna exempelprodukter sker för respektive anbudsgivare. Eftersom stickprovskontrollen genomförs på samma sätt avseende

samtliga anbudsgivare kan den inte uppfattas som konkurrensbegränsande och inte heller anses strida mot likabehandlingsprincipen.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten inte visat att upphandlingen i detta avseende skulle innebära ett åsidosättande av likabehandlingsprincipen och transparensprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU. Förvaltningsrätten finner därmed inte att det föreligger skäl för ingripande i upphandlingen. Ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Peter Lif
rådman

Målet har handlagts av Kristine Nilsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.